

Etapa 5, Problema 2

Fie A o mulțime cu 225 de elemente și A_1, A_2, \dots, A_{11} submulțimi distincte ale mulțimii A astfel încât $\text{Card } A_i = 45$ pentru $i \in \{1, 2, 3, \dots, 11\}$ și $\text{Card}(A_i \cap A_j) = 9$ pentru $1 \leq i < j \leq 11$. Demonstrați inegalitatea $\text{Card}(A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_{11}) \geq 165$.

Soluție.

Fără a pierde generalitatea, putem presupune egalitatea $A_1 \cup A_2 \cup \dots \cup A_{11} = \{1, 2, \dots, n-1, n\}$; demonstrăm că $n \geq 165$.

Pentru fiecare $i \in \{1, 2, \dots, n\}$, definim numerele e_{ij} prin relația

$$e_{ij} = \begin{cases} 1, & \text{dacă } e_{ij} \in A_j \\ 0, & \text{dacă } e_{ij} \notin A_j \end{cases}, \text{ unde } j \in \{1, 2, \dots, 11\}.$$

Atunci

$$495 = 11 \cdot 45 = \sum_{j=1}^{11} \text{Card}(A_j) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{11} e_{ij} = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{11} e_{ij}^2.$$

Dar

$$\begin{aligned} \left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{11} e_{ij} \right)^2 &\leq n \sum_{i=1}^n \left(\sum_{j=1}^{11} e_{ij} \right)^2 = n \left(\sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^{11} e_{ij}^2 + 2 \sum_{i=1}^n \sum_{1 \leq j < k \leq 11} e_{ij} e_{ik} \right) = \\ &= n \left(495 + 2 \sum_{1 \leq j < k \leq 11} \text{Card}(A_j \cap A_k) \right) = n(495 + 2 \cdot 9 \cdot C_{11}^2) = 1485n. \end{aligned}$$

Rezultă, astfel, că

$$n \geq \frac{495^2}{1485} = 165.$$